

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/116/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115218448
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Krajčo
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1115218448.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ondreja Krajča a členiek senátu JUDr. Jany Vlčkovej a JUDr. Moniky Holickej v spore žalobcu: S. G., J.. XX. XX. XXXX, G. X. Č.. XXX, XXX XX X., štátny občan SR, zastúpeného advokátkou: JUDr. Lucia Anovčinová, so sídlom Štefánikova č. 5, 811 06 Bratislava, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., Pribinova č. 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Kubániho č. 16, 811 04 Bratislava, o určenie neplatnosti zmluvy a vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 14. februára 2020, č.k. 17C/128/2015-196, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.609,07 eura s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne z tejto sumy od 02.12.2014 do zaplatenia, ako aj povinnosť zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 289,33 eura, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Vykonaným dokazovaním mal prvoinštančný súd preukázané, že žalobca ako dlžník a žalovaný ako veriteľ podpísali dňa 28. 01. 2011 listinu označenú ako "Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere" č. XXXXXXXXXXXX. V zmysle bodu 5 tejto listiny dlžník požiadal veriteľa o poskytnutie úverového limitu 1.500 eur, splatného v 42 mesačných splátkach splatných 24. dňa v mesiaci (vrátane úrokov) po 80,37 eura, pričom celkovo mal dlžník splatiť 3.375,54 eura. Predpokladaná ročná percentuálna miera nákladov ako aj ročná úroková sadzba úveru bola 70,01 %. Priemerná RPMN za úver bola 44,57 %, poskytnutá čiastka revolvingu bola 743,41 eur, celková čiastka revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. revolving + úrok za celú dobu čerpania revolvingu) bola 1.928,88 eur. Predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 63,32 %. Ročná úroková sadzba revolvingu 76,21 %. Účelom úveru bolo zariadenie domácnosti. V zmysle bodu 6 listiny "Údaje o schválenom revolvingovom úvere v eur (nevypĺňajte)" poskytnutá čiastka úveru je vo výške 1.500 eur, splatnosť úveru (počet splátok/splatnosť - deň v mesiaci): 42/24, mesačná splátka (vrátane úrokov): 80,37 eura, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru): 3.375,54 eura, RPMN za úver 65,35 %, ročná úroková sadzba úveru 70,01 %, priemerná RPMN za úver 44,57 %, poskytnutá čiastka revolvingu 790,84 eura, celková čiastka pri revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť t.j. revolving + úroky za celú dobu čerpania revolvingu 1928,88 eura, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 70,01 %, ročná úroková sadzba revolvingu 76,21 %, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 9 %. V zmysle bodu 7 listiny dlžník a veriteľ v ďalšom

odkazujú na úpravu obsiahnutú v zmluvných dojednaniach zmluvy o revolvingovom úvere (na zadnej strane tejto žiadosti/Zmluvy) a zaväzujú sa ich dodržiavať. V bode 8 je obsiahnutá "Dohoda o poskytnutí služby", uzavretá podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Podľa bodu 8.1 predmetom tejto dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu poskytnutého na základe žiadosti/zmluvy uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 215,75 eura a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 112,08 eura v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý. Podľa bodu 8.2 dlžník je oprávnený nie však povinný požiadať o odklad splatnosti splátok úveru ... po splatení prvých troch splátok ... za podmienky, že je dlhodobo práceneschopný ... alebo pokiaľ s ním bol skončený pracovný pomer ... Účinnosť odkladu nastáva okamihom doručenia žiadosti veriteľovi vrátane všetkých príslušných dokladov ... dlžník je oprávnený požiadať o odloženie splátok poskytnutého úveru aj v iných prípadoch ako je uvedené vyššie, ale tento odklad splátok je podmienený schválením zo strany veriteľa. Podľa bodu 8.3 splátky úveru ..., ktorých splatnosť bola na základe tejto Dohody ... odložená sa dlžník zaväzuje uhradiť po splatení ostatných splátok úveru. Z bodu 8.4 vyplýva, že odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto dohody ... veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. Zmluvných dojednaní Žiadosti/Zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1 písm. a) tejto Dohody a to ku dňu poskytnutia úveru dlžníkovi ... Rozdiel bude uhradený na účet dlžníka uvedený v čl. 2. Žiadosti/Zmluvy". Toto ustanovenie (bod 8 Dohoda o poskytnutí služby) je osobitne datované a podpísané žalobcom i žalovaným. V zmysle bodu 13 riadnym vyplnením a následným podpisom tejto Žiadosti/Zmluvy všetkými zúčastnenými stranami uzatvoril veriteľ s dlžníkom zmluvu o revolvingovom úvere, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania (na zadnej strane tejto žiadosti/zmluvy). Zmluvné strany prehlasujú, že si Žiadosť/Zmluvu vrátane zmluvných dojednaní prečítali, že bola uzatvorená zo slobodnej vôle, jej obsahu riadne porozumeli a na dôkaz tejto skutočnosti pripojujú nižšie svoje podpisy. Poukázal aj na to, že podľa bodu 13.2 Zmluvných dojednaní, v prípade omeškania dlžníka so splácaním úveru alebo akéhokoľvek peňažného záväzku podľa RÚ je veriteľ ďalej oprávnený predložiť platiteľovi mzdy dlžníka Dohodu o zrážkach zo mzdy a domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky zrážkami zo mzdy, vymáhať pohľadávku z tejto zmluvy o RÚ podaním žaloby na príslušnom súde a následne vymáhať pohľadávku v exekučnom konaní. Veriteľ je oprávnený postúpiť pohľadávku z tejto zmluvy, ktorú má voči dlžníkovi inej fyzickej alebo právnickej osobe. Podľa bodu 4.1 Zmluvných dojednaní, v prípade omeškania dlžníka s úhradou splátky úveru alebo jej časti je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,065 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 23,725 % p.a.). Ak sa z dôvodu omeškania dlžníka s úhradou splátky úveru, stali podľa článku 13 ods. 13.1 písm. a) tejto Zmluvy o RÚ okamžite splatnými všetky záväzky dlžníka, je dlžník povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 0,065 % dlžnej sumy za každý deň omeškania. Z oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 28. 01. 2011 vyplývajú okrem iného údaje o schválenom úvere, a to schválená výška úveru 1.500 eur, splatnosť úveru 42 mesiacov, výška mesačnej splátky úveru 80,37 eura, dátum splatnosti prvej splátky úveru 24. 03. 2011, dátum splatnosti poslednej splátky úveru 24. 08. 2014, periodicita splácania úveru mesačná, dátum splatnosti splátky v priebehu periódy splácania 24., celková výška úveru 1.500 eur, RPMN úveru 65,35 %, priemerná hodnota RPMN platná ku dňu podpísania zmluvy o RÚ: 44,57 %, schválená výška revolvingu 902,92 eura, zvýšenie celkovej výšky úveru po vykonaní revolvingu 902,92 eura, výška mesačnej splátky úveru po vykonaní revolvingu 80,37 eura, RPMN po vykonaní revolvingu (predpokladaná výška) 70,01 %. úverový limit: 1.500 eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t.j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru) 3.375,54 eura. Odplata za poskytnutie služby v zmysle čl. 8 ods. 8.1 písm. a) Dohody o poskytnutí služby 215,75 eura, ročná úroková sadzba úveru 70,01 %, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť pri každom revolvingu (t.j. revolving + úroky za celú dobu čerpania revolvingu) 1.928,88 eura, ročná úroková sadzba revolvingu 76,21 %, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 9 %, dátum nadobudnutia platnosti zmluvy o RÚ 28. 01. 2011, dátum nadobudnutia účinnosti zmluvy o RÚ 28. 01. 2011. Z prehľadu platieb úveru č. XXXXXXXXXXXX vyplýva, že žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 1.284,25 eura, pričom úhrady žalobcu boli ku dňu 22. 08. 2014 vo výške 2.893,32 eura.

3. Takto ustálený skutkový stav veci po právnej stránke posúdil najmä podľa § 3 ods. 1, § 39, § 39a, § 52 ods. 1,2,3,4, § 53 ods. 1,2, § 53 ods. 4,5,6, § 54 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, 2, § 2 písm. a), b), d), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských

úveroch, § 3 ods. 3,5, § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Zmluva o revolvingovom úvere, ktorú uzatvorili zmluvné strany vyhodnotil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere. V konaní bolo preukázané, že žalobca si finančné prostriedky požičal výhradne na osobné účely, a to na zariadenie domácnosti. Žalobca ako dlžník bol v zmluve o úvere identifikovaný ako fyzická osoba (menom, priezviskom, rodným číslom, adresou trvalého pobytu) a nie údajmi typickými pre podnikateľa. Právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným tak posúdil ako spotrebiteľský, na ktorý sa vzťahujú citované ustanovenia Občianskeho zákonníka a Zákona o spotrebiteľských úveroch resp. o ochrane spotrebiteľa. Právny základ záväzku sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka (§ 269 ods. 2 ObZ). Posúdenie právneho vzťahu medzi účastníkmi ako absolútneho obchodu však nevylučuje aplikáciu ustanovení spotrebiteľského práva na daný právny vzťah. Vzhľadom na predmet podnikania žalovaného (§ 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka), na daný zmluvný vzťah aplikoval aj ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko žalobca má postavenie spotrebiteľa (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka), keď pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Pre spotrebiteľské zmluvy je pritom charakteristické, že sa jedná o zmluvy, ktoré sú uzatvárané opakovane s veľkým počtom zákazníkov, pričom návrhy týchto zmlúv sú pripravené na vopred predtlačných tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť zmeniť obsah takto navrhnutých zmlúv. Predmetná zmluva túto charakteristiku spĺňa. V zmysle zásady *lex specialis derogat legi generali* má potom špeciálna právna úprava, ktorou je zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenie § 52 a nasl. OZ, prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, a je preto nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi účastníkmi zmluvy posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch (rozsudok OS Trnava sp. zn. 17C/428/2015 v spojení s rozsudkom KS Trnava sp. zn. 25Co/226/2018). Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že dňa 28. 01. 2011 žalobca uzatvoril so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 1.500,- eur, pričom žalobca sa zaviazal poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť v 42 mesačných splátkach vo výške 80,37 eur. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú zmluvné dojednania bez podpisu účastníkov záväzkového vzťahu. Z oznámenia veriteľa vyplýva, že dlžník musí zaplatiť celkovú čiastku 3.375,54 Eur. Dohodnutá bola ročná úroková sadzba 70,01 %, RPMN 65,35 eura, priemerné RPMN 44,57 %, schválená výška revolvingu 902,92 eura, RPMN z revolvingu 70,01 %, ročná úroková sadzba revolvingu 76,21 % pri odplate za poskytnutie úveru vo výške 215,75 eura. Žalobcovi bol poskytnutý úver vo výške 1.284,25 eura. V konaní tiež nebolo sporné, že žalobca zaplatil žalovanému 2.893,32 eura, čo mal preukázané z prehľadu platieb. Zo zmluvy o revolvingovom úvere vyplýva výška ročnej úrokovej sadzby 70,01 %. V zmysle databázy NBS o úrokových sadzbách podobných úverov poskytovaných bankami v rovnakom období, boli priemerné úrokové sadzby z úverov v januári 2011 vo výške 12,87 %, resp. v I. štvrtroku 2011 vo výške 12,87 %. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi zmluvy v danom prípade viac ako päťnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1MCdo/1/2009 zo dňa 31. 07. 2009, podľa ktorého: "Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy." (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co 313/2010 z 09. 11. 2010, rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/112/2017, sp. zn. 17Co/26/2015, sp. zn. 3Co/105/2014, sp. zn. 3Co/151/2013, sp. zn. 3Co/151/2013, sp. zn. 17Co/26/2015, sp. zn. 3Co 3/2011 z 12. 10. 2011). Poukázal tiež na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/151/2013 zo dňa 25. 09. 2013, ktorý konštatoval, že vzhľadom na vyššiu mieru rizika pri poskytovaní úveru nebankovými subjektami sa dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie viac ako 100 % oproti priemeru bánk. Rovnako odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/26/2011 zo dňa 26. 04. 2012, v ktorom uviedol, že neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Z dokazovania tak vyplýva, že úroková sadzba úveru vo výške 70,01 % resp. vo výške 76,21 % je neprimeraná až úžernícka odplata za spotrebiteľský úver. Žalovaným požadovaný úrok z úveru tak spôsobil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov tejto úverovej zmluvy. Táto dohoda, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi, je v zmysle §

39 a § 39a Občianskeho zákonníka neplatná. Zaoberal sa aj čl. 14 bod 14. 1 prvá veta zmluvných dojednaní, ktorý obsahuje zmluvnú pokutu vo výške 0,065 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 23,725 % ročne). Poukázal na to, že dojednanie o zmluvnej pokute v rámci spotrebiteľskej zmluvy zásadne nemôže byť súčasťou všeobecných obchodných podmienok (zmluvných dojednaní), ale iba súčasťou spotrebiteľskej zmluvy, teda listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája svoj podpis. V danom prípade sa tak však nestalo, keď dojednanie o zmluvnej pokute nie je súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere ale súčasťou zmluvných dojednaní, na ktorých na nenachádza podpis žalobcu (spotrebiteľa) resp. podpisy zmluvných strán. Z uvedeného dôvodu nebola dodržaná písomná forma dohody o zmluvnej pokute v zmysle § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a preto je ustanovenie o zmluvnej pokute v zmluvných dojednaniach neplatné, a to aj z dôvodu, že nebolo individuálne dojednané a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Skúmal tiež rozhodcovskú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 28. 01. 2011, pričom konštatoval, že je potrebné rozhodcovskú zmluvu považovať za neprijateľnú spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Za neprijateľné zmluvné podmienky vyhodnotil aj podmienky uvedené v bode 8.1 a 8.4 zmluvy veta prvá, ktoré z uvedeného dôvodu považoval za neplatné. Súčasťou predtlačeneho textu bez možnosti zasiahnuť zo strany spotrebiteľa je uvedený záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi službu možnosti odkladu splatnosti splátok úveru (revolvingu) na žiadosť dlžníka a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu za poskytnutie služby možnosti odkladu splatnosti splátok úveru (revolvingu). Tiež je tu uvedená splatnosť tejto odplaty za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru (revolvingu) dňom uzavretia tejto dohody o poskytnutí služby a pri revolvingu dňom poskytnutia revolvingu, pričom do obsahu dohody sa dopisovala výška poplatku 215,75 eura pri úvere a výška poplatku 112,08 eura pri revolvingu. Uvedené ustanovenie o určení splatnosti odplaty ku dňu uzavretia dohody či poskytnutia revolvingu súd považoval za rozpor s dobrými mravmi, nakoľko takúto dohodu o splatnosti sa dlžník vopred vzdal svojho práva vo finančnom vyobrazení (výšky uvedených poplatkov), pritom ani len ešte nepožiadala o odklad splatnosti, pričom výška poplatku je zjavne neprímeraná a pre rozpor s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka) ako aj pre neprijateľnosť (§ 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka) absolútne neplatná. Zaplatiť poplatok 215,75 eura hneď pri uzatvorení dohody o poskytnutí služby bez dostania protiplnenia resp. poplatok 112,08 eura pri poskytnutí revolvingu je neprímerane vysoké vzhľadom na skutočnosť, že dlžník pri podpise nevedel, či vôbec v budúcnosti bude odklad splátky požadovať. Z obsahu zmluvy vyplýva, že žalovaný vopred vnútil žalobcovi aj iný úkon než bol ten, ktorý bol v danom okamihu vo sfére jeho záujmu a to získanie úveru, keď žalobca zároveň podpísal aj dohodu o poskytnutí služby. Obsah tejto zmluvy pritom nemohol nijako ovplyvniť, a teda ak dlžník chcel získať úver musel podpísať zmluvu tak, ako bola veriteľom predložená. Nedostatok vôle žalobcu uzatvoriť dohodu o poskytnutí služby spôsobuje absolútnu neplatnosť tohto právneho úkonu (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Poukázal aj na to, že žalovaný reálne žalobcovi poskytol úver v nižšej sume (1.284,25 eura), než bol uvedený v zmluve (1.500 eur), keď poskytnutý úver krátil o sumu rovnajúcu sa odplate vo výške 215,75 eura uvedenej v bode 8 zmluvy. Takéto konanie žalovaného považoval za neprijateľné a odporujúce spotrebiteľskému právu, nakoľko spotrebiteľovi bol poskytnutý úver v krátenej výške, pričom úroky sa počítajú aj z neposkytnutých finančných prostriedkov. Súd mal za to, že súčasťou výšky úveru nemôže byť odplata za služby, pretože tá má charakter odplaty veriteľovi, ktorý úver poskytol. Taktiež vyhodnotil ako neprijateľnú a neplatnú aj zmluvnú podmienku v bode 13.2 zmluvných dojednaní, ktorý je formulovaný ako možnosť predložiť zamestnávateľovi osobitne uzavretú dohodu o zrážkach zo mzdy a nie je formulovaný ako dohoda o zrážkach zo mzdy. Z dôvodu, že zmluva o revolvingovom úvere ako zmluva spotrebiteľská obsahuje neplatné početné dojednania, v zmysle § 39, 39a Občianskeho zákonníka ju vyhodnotil ako celok za neplatnú. Poukázal na to, že žalobca v konaní uplatnil aj nárok na primerané finančné zadostučinenie vo výške 289,33 eura ako 10 % zo sumy, ktorú zaplatil žalovanému. Vzhľadom na početné porušenie ustanovení práv žalobcu ako spotrebiteľa, mal súd prvej inštancie za to, že žalobcovi nesporne vznikla ujma a má ako spotrebiteľ právo na primerané finančné zadostučinenie. Pri ustálení výšky finančného zadostučinenia vychádzal na základe vlastnej úvahy v rozsahu, ktorý považoval za primeraný vo vzťahu k spôsobenej ujme. Žalovaný ako podnikateľ, ktorý pri uzatváraní zmluvy o revolvingovom úvere konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, mal konať v súlade s predpismi na ochranu spotrebiteľa. Súd považoval uplatnenú výšku finančného zadostučinenia 289,33 eura za primeranú k výške úveru, morálnej a majetkovej ujme žalobcu, ktorý úver nestíhal splácať, čím sa začal stále viac zadlžovať ďalšími úvermi s čím súvisí aj nižšia kvalita života žalobcu a z toho vyplývajúci stres. Uplatnená suma zodpovedá približne sume, ktorú musel žalobca zaplatiť pri uzavretí zmluvy za to, že mu bude umožnený odklad splátok a ktorý bol uplatňovaný žalovaným bez poskytnutia protiplnenia dodávateľom. Nakoľko žalobca bol v konaní

ako spotrebiteľ úspešný, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva zodpovedá t.j. od žalovaného. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalovaný poskytol žalobcovi peňažné prostriedky v sume 1.284,25 eura. Žalobca žalovanému uhradil celkovo 2.893,32 eura, čo vyplýva z predloženého prehľadu platieb úveru ku dňu 20.10.2014. Zmluva o revolvingovom úvere je z dôvodu, že obsahuje mnoho neprijateľných podmienok neplatná ako celok a navyše je úver bezúročný a bez poplatkov. Neplatnosť zmluvy zakladá nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného tým, že prijal od žalobcu viac, než na čo mal nárok. Žalovaného preto zaviazal zaplatiť žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia sumu vo výške 1.609,07 eura (ako rozdiel medzi sumou 2.893,32 eura a sumou 1.284,25 eura). Žalobcovi priznal aj nárok na príslušný zákonný úrok z omeškania v zmysle § 517 Občianskeho zákonníka tak, ako si ho uplatnil v žalobe. V časti určenia neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere však žalobu zamietol z dôvodu, že takýto výrok je nadbytočný, nakoľko otázku neplatnosti zmluvy súd pri uplatnenom bezdôvodnom obohatení riešil ako predbežnú. Ako nedôvodnú posúdil námietku premlčania vznesenú žalovaným. Poukázal na to, že právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčuje podľa ustanovenia § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to v subjektívnej dobe (§ 107 ods. 1), ako aj v objektívnej dobe (§ 107 ods. 2). Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt. Začiatok plynutia premlčacích dôb je určený okamihom, keď došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia. Všeobecne možno povedať, že ide o okamih splnenia všetkých predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti za bezdôvodné obohatenie. Aby bolo možné hovoriť o premlčaní práva, musí toto právo najskôr vzniknúť. V desaťročnej premlčacej dobe sa právo na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí vtedy, keď bezdôvodné obohatenie bolo získané úmyselne. Úmysel (či už priamy alebo nepriamy) musí smerovať k bezdôvodnému obohacovaniu sa a musí existovať už v čase získania bezdôvodného obohatenia. Nestačilo by teda, keby povinný získal bezdôvodné obohatenie neúmyselne a potom by si ho úmyselne ponechal. Ak nie sú splnené podmienky na desaťročnú premlčaciu dobu, platí trojročná objektívna premlčacia doba, a to aj v prípade, keď povinný získanie bezdôvodného obohatenia vôbec nezavinil. Zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie je zodpovednosťou objektívnou. V danej veci žalobca uzavrel dňa 28.01.2011 so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere. Žalobca tvrdil, že o svojom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia sa dozvedel pol roka pred podaním žaloby. Žalobca dňa 01.12.2014 doručil žalobu na Okresný súd Bratislava II. Vychádzajúc z uvedeného žalobca preukázal, že skutočnú vedomosť o bezdôvodnom obohatení a kto zaň zodpovedá sa dozvedel najneskôr v mesiaci jún 2013 t.j. pol roka pred podaním žaloby, teda nesporne v rámci 2 - ročnej subjektívnej premlčacej doby. Pre počiatok plynutia objektívnej 3-ročnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, kedy k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne (fakticky) došlo, teda bez ohľadu na to, či poškodený vedel alebo nevedel. V danom prípade bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného z dôvodu preplatenia istiny čerpaného úveru žalobcom vzniklo okamihom, kedy žalobca prvýkrát preplatil istinu čerpaného úveru prvou platbou za čerpaný úver, ktorá presiahla splatenú istinu úveru. Od uvedeného momentu vzniklo bezdôvodné obohatenie v rozsahu platieb platených žalobcom žalovanému a od tohto momentu začala plynúť objektívna 3-ročná premlčacia doba a právo žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobca si svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnil na súde dňa 01.12.2014, pričom splátkami zaplatenými dňa do 14. 09.2012 došlo k zaplateniu istiny. Od 14.09.2012 preto už žalobca preplácal istinu čerpaného úveru, avšak svoj nárok si uplatnil v 3-ročnej objektívnej premlčacej dobe, a to dňa 01.12.2014. Námietka premlčania preto žalovaným nebola vznesená dôvodne. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. 4. Proti tomuto rozsudku podal do vyhovujúceho výroku o priznaní nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a finančného zadosťučinenia v peniazoch v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie žiadal zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť, a to z odvolacích dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) C.s.p. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že uzavretá zmluva je neplatná pre rozpor výšky úrokov s dobrými mravmi, ktorý záver súd prijal na základe porovnania výšky úrokov s priemernými úrokovými sadzbami bánk. Poukázal na to, že hoci v čase uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX existovala výslovná právna úprava vzťahujúca sa na to, aká odplata pri spotrebiteľských vzťahoch, ktorých predmetom je požičanie je prípustná, z napádaného rozsudku nie je zrejmé, prečo ju súd pri rozhodovaní nepoužil a to aj napriek tomu, že na túto úpravu výslovne poukazoval. Zmluva o revolvingovom úvere číslo XXXXXXXXXXXX bola uzavretá dňa 28.01.2011. Ustanovenie, ktoré upravovalo maximálnu výšku odplaty, bolo súčasťou ustanovenia § 53, konkrétne ako jeho odsek 6. Podľa ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzavretia zmluvy Ak predmetom

spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Dôvod, pre ktorý súd prvej inštancie mal uvedené ustanovenie aplikovať vyplýva priamo z návrhu v znení "Ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov...". Jednoznačne ide o špeciálnu právnu normu, ktorá má prednosť pred všeobecným ustanovením ako je § 39 v spojení s § 3 Občianskeho zákonníka. Pri interpretácii vzťahu § 53 ods. 6 a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa má vychádzať z princípu (*lex specialis derogat legi generali*) osobitný zákon ruší všeobecný zákon, keďže práve prostredníctvom tejto zásady sa zabezpečuje praktické uplatnenie a naplnenie cieľa právnej normy, ktorá je špecificky určená pre posudzovanie konkrétnej osobitne upravenej otázky (v tomto prípade o prípustnej výške odplaty). Ak by mal byť postup súdu prvej inštancie zákonný, potom hore citované ustanovenie je predsa logicky zbytočným ustanovením. Podľa dôvodovej správy k citovanému ustanoveniu dôvodová správa k čl. II, bod 2 zákona č. 129/2010 Z.z., pozn. vyššie citované ustanovenie § 53 ods. 6 ObčZ): "Do § 53 Občianskeho zákonníka sa navrhuje doplniť nový odsek 6, obsahom ktorého je zákaz, aby v spotrebiteľskej zmluve, ktorej predmetom je poskytnutie peňažných prostriedkov, odplata podstatne prevyšovala odplatu obvykle požadovanú bankami za spotrebné úvery v obdobných prípadoch. Bude dôležité o akú výšku poskytnutých prostriedkov ide. Či ide o záväzok zabezpečený a obdobie na ktoré sa peňažné prostriedky poskytujú. Tieto tri kritéria majú význam pri určení podstatného prevýšenia odplaty a pri judikatúre možno pri tomto termíne (podstatného prevýšenia) vysledovať hranicu max. 20%. Zákonodarca výslovne určil, že pri porovnávaní sa má zobrať nielen hodnota obvyklej odplaty, ale aj spôsob a miera zabezpečenia záväzku, objem poskytnutých prostriedkov a lehotu splatnosti. S poukazom na uvedené konštatoval, že vydaný rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, pretože vo veci súd neaplikoval príslušné zákonné ustanovenie. Ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka výslovne odkazuje na posudzovanie primeranosti odplaty porovnaním s finančným trhom. Finančným trhom sa rozumie "sústava subjektov finančného trhu, jeho nástrojov a transakcií (finančných investícií) s týmito nástrojmi a medzi týmito subjektmi. Pri tom ide o nepriame sprostredkované financovanie, ktorého rizikom je návratnosť finančných prostriedkov." resp. "je hmotne motivované, inštitucionálne organizované nakupovanie a predávanie peňazí" (Sidak, M., Ďuračinská, M. a kol. Finančné právo. 1 vydanie. Bratislava. C.H.Beck. 2012). Za obvyklú odplatu na finančnom trhu je možné považovať priemerné hodnoty, ktoré vyjadrujú rovnovážny stav všetkých poskytovaných spotrebiteľských úveroch. K posudzovaniu primeranosti výšky odplaty na finančnom trhu a aplikácii § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka napríklad Krajský súd v Banskej Bystrici v uznesení, č. k. 43CoSr/1/2018, zo dňa 27.03.2018 uviedol: "Z ustanovenia § 53 ods. 6 OZ v znení ku dňu 20.02.2013 nesporne vyplynulo, že ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom, nie na bankovom trhu ... Výška celkovej odplaty bola teda regulovaná, a to nielen pokiaľ ide o jej zložku, ktorou bola ročná úroková sadzba úveru, ale aj jej celková výška, na ktorú mal vplyv aj spôsob a miera zabezpečenia záväzku, objem poskytnutých prostriedkov a lehota splatnosti ... Dohodnutá odplata v zmluve o revolvingovom úvere priemernú odplatu na finančnom trhu podstatným spôsobom neprevyšovala, keďže podľa ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky tak, ako to vyplýva aj z dôvodovej správy k novelizácii vyhlášky č. 87/1995 Z.z. účinnej od 15.08.2014, bolo možné za podstatné prevýšenie odplaty považovať odklon od priemernej sadzby o 25-27 %. Odplata v prejednávanej veci vyjadrená v bode 6 Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluvy o revolvingovom úvere v nadväznosti na Oznámenie žalovaného o schválení revolvingového úveru vo výške 70,01 % nie je oproti priemernej hodnote RPMN, platnej ku dňu podpísania zmluvy o revolvingovom úvere, v rozsahu 47,29 % sadzbou, ktorá by podstatným spôsobom túto sadzbu prevyšovala. V období, kedy došlo k uzavretiu zmluvy o revolvingovom úvere, bola priemerná odplata na úrovni 44,85 %. Hodnota odplaty dohodnutá v zmluve uvedenú hranicu podstatným spôsobom neprevyšovala. Záver súdu v tomto smere nie je preto správnym a zákonným. Napádané rozhodnutie navyše porušuje jeho právo na spravodlivý súdny proces, nakoľko súd sa náležite nevysporiadal s jeho argumentáciou týkajúcou sa potreby nielen zohľadnenia priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov kreditných kariet a ostatných novoposkytnutých spotrebiteľských úverov za banky a pobočky zahraničných bánk, avšak najmä nebankových úverov. Namietol tiež nezákonnosť a nesprávnosť záverov súdu prvej inštancie o vzniku nároku žalobcu na finančné zadost'učinenie. Vznik tohto nároku súd prvej inštancie odôvodnil tým, že žalobcovi vznikla ujma a preto ako spotrebiteľ má právo na primerané finančné zadost'učinenie. Ako skutočnosti odôvodňujúce sumu 289,33 eura súd uviedol, že ide o primeranú sumu k výške úveru, morálnej a majetkovej ujme žalobcu, ktorý úver nestíhal splácať, čím sa zadlžoval ďalšími úvermi.

Tieto závery však nemajú oporu v žiadnej preukázanej skutočnosti. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by žalobca za účelom splácania záväzku voči žalovanému si bral ďalšie a ďalšie úvery. V konaní nebol predložený žiadny dôkaz, ktorý by vôbec nasvedčoval uvedenej úvahe súdu. Taktiež nie je zrejmé, na základe akej úvahy a posúdenia akých preukázaných okolností posudzoval súd primeranosť finančného zadostučinenia vo vzťahu k výške úveru. V rozsudku chýba jasné a zrozumiteľné vysvetlenie vzťahu finančné zadostučinenie a výška úveru. Veď predsa povinnosť platiť úver je zákonná povinnosť. Namietal však taktiež čiastkové závery, ktoré by mali podľa súdu predstavovať opakované porušenie práv žalobcu ako spotrebiteľa. Napríklad ustanovenie o zmluvnej pokute. Toto ustanovenie je v súlade s obmedzeniami a reguláciou na ochranu spotrebiteľa podľa § 53b ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z povahy neprijateľnej podmienky vyplýva, že ide ustanovenie odchyľujúce sa od zákona v neprospech spotrebiteľa. Zákonná definícia pojmu "neprijateľná zmluvná podmienka" vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z účelu a racionálneho výkladu právnej úpravy je zrejmé, že neprijateľnou podmienkou nie je ustanovenie, ktoré zodpovedá právnej úprave. V opačnom prípade by sa dalo dospieť k tak absurdným záverom ako je ten, že aj vrátenie istiny úveru je neprijateľnou podmienkou, pretože ukladá spotrebiteľovi povinnosť. To, že ustanovenie preberajúce obsah zákonnej úpravy nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou vyplýva napokon aj z článku 1 ods. 2 smernice rady 93/13/ESH, ktoré upravuje to, že Zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohôd, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice, teda inak povedané nie je možné o nich ako neprijateľných podmienkach vlastne možné uvažovať. Rovnako za jednostranné, nesprávne a tiež predčasné považuje aj posúdenie rozhodcovskej zmluvy, keď existujú vysoké počty rozhodnutí, ktoré prijali opačný záver, konkrétne poukázal napríklad rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 13Co/111/2014 v spojení s opravným uznesením zo dňa 01. 10. 2015 ktorý posudzoval rozhodcovskú zmluvu (a rozhodcovské konanie) totožného znenia ako je rozhodcovská zmluva v tejto veci a dospel k záveru, že dlžník (spotrebiteľ) mal právo výberu. Poukázal tiež na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/439/2015 zo dňa 28.07.2015 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22. 11. 2012, sp. zn. 3 M Cdo 14/2011. Napokon poprel správnosť záveru súdu o dohode o poskytovaní služby, ktorý nie je možné akceptovať už len preto, lebo nikde z rozsudku nevyplýva, že by súd prvej inštancie zaoberal tým, že dohoda o poskytnutí služby nevznikla uzavretím úverovej zmluvy, ale samostatným podpisom. Vzhľadom na vyššie uvedené žiadal podanému odvolaniu vyhovieť.

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť, nakoľko sa s rozhodnutím súdu stotožnil. Konštatoval, že neobstojí tvrdenie žalovaného, že napadnutý rozsudok nie je riadne odôvodnený. Výrok odvolaním napadnutého rozsudku je riadne a vyčerpávajúco odôvodnený, v súlade s požiadavkou základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, rozsudok dáva jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Prvoinštančný súd vo svojom rozsudku reagoval aj na aktuálnu judikatúru, ktorú aj v rozhodnutí citoval, pričom uviedol aj odkaz na množstvo súdnych rozhodnutí v obdobných veciach, teda vysporiadal sa aj s neprímerane vysokou úrokovou sadzbou za predmetný spotrebiteľský úver. Správne vyhodnotil, že uvedená úroková sadzba má charakter úžernickej odplaty a tiež, že požadovaný úrok z úveru spôsobil značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach účastníkov predmetnej úverovej zmluvy, teda uvedená dohoda je v rozpore s dobrými mravmi, a teda je v zmysle § 39 a § 39a Občianskeho zákonníka neplatná. Nie je správne tvrdenie žalovaného, že rozhodnutie o uložení povinnosti zaplatiť žalobcovi sumu 298,33 eura nemá oporu v žiadnej preukázanej skutočnosti. Súd toto svoje rozhodnutie riadne zdôvodnil, pričom uvedené skutočnosti boli riadne preukázané počas dokazovania na súdnom pojednávaní, k čomu bol vypočutý aj žalobca ako strana konania. Zároveň platí, že žalobca si úspešne uplatnil porušenie svojho práva ako spotrebiteľa, preto mu vzniklo právo na primerané finančné zadostučinenie z dôvodu, že došlo k porušeniu jeho práv ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa ako aj osobitnými predpismi, ktoré je spôsobilé privodiť mu ako spotrebiteľovi ujmu. Navyše žalovaný po tom, čo mal vedomosť o konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I podal návrh na rozhodcovské konanie (žaloba bola podaná na rozhodcovský súd 19.05.2015 - /založené v súdnom spise/ a Vyjadrenie žalovaného vo veci zo dňa 26.03.2015, teda najneskôr 26.03.2015 mal žalovaný vedomosť o podanej žalobe zo strany spotrebiteľa na všeobecný súd a napriek tomu si uplatnil svoj domnelý nárok na rozhodcovskom súde), a teda aj takýmto spôsobom vyvíjal nátlak na žalobcu, aby uhradil dlh, ktorý neexistuje, a to za súčasného zasielania listov, telefonátov ako aj osobných návštev u žalobcu doma. Žalovaný napriek tomu, že už v čase uzatvorenia zmluvy mal mať vedomosť, že zmluva daného

typu nie je v poriadku, predložil ju spotrebiteľovi na podpis a následne po výhradách spotrebiteľa k neprimerane vysokému úročeniu ako i k vysokým zmluvným pokutám, keď bol spotrebiteľ napriek tomu, že zaplatil sumu 2.893,32 eura na čerpanú istinu 1.284,25 eura, podľa tvrdenia žalovaného žalovanému stále dlžný a jeho dlh sa neustále navyšoval, si svoju pohľadávku uplatňoval neprípustne osobnými návštevami ako aj podaním na rozhodcovský súd po začatí konania na všeobecnom súde, takéto konanie je možné považovať za konanie v rozpore s dobrými mravmi a je nutné ho zohľadniť aj pri určovaní výšky primeraného finančného zadostučinenia. Rovnako je potrebné prihliadnúť na to, že žalobca žiada minimálnu sumu s ohľadom na sumu, ktorú zaplatil nad istinu a ktorú mu dosiaľ žalovaný nevydal ako aj s ohľadom na dĺžku protiprávneho konania žalovaného ako dodávateľa. Poukázal tiež na to, že na strane žalovaného nejde o ojedinelý prípad, z rozhodovacej činnosti súdov sú zrejme mnohé prípady porušenia predpisov na ochranu spotrebiteľa, pričom žalovaný ako dodávateľ má právne predpisy poznať a dodržiavať ich. Žalovaný hrubo porušil svoje povinnosti ako aj dobré mravy a poškodil ho. V tejto súvislosti poukázal aj na závery rozsudku Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 50C/331/2014 zo dňa 08.11.2017, ktorý bol potvrdený Rozsudkom Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co/99/2018 zo dňa 30.04.2019, pričom so závermi uvedených a už predložených rozhodnutí sa žalobca plne stotožňuje.

6. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti v medziach odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

7. V preskúmvanej veci sa správne súd prvej inštancie pre účely posúdenia dôvodnosti podanej žaloby o zaplatenie sumy 1.609,07 eura s príslušenstvom titulom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a primeraného finančného zadostučinenia vo výške 289,33 eura zaoberal v prvom rade tým, či ide o spotrebiteľský právny vzťah a následne otázkou, či spotrebiteľský úver, ktorý bol žalobcovi poskytnutý a ktorý v celom rozsahu žalovanému splatil, treba považovať za spotrebiteľský úver poskytnutý bezúročne a bez poplatkov.

V tomto smere vykonal všetko dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, pričom sa správne zameril predovšetkým na obsah úverovej zmluvy, okolnosti jej uzavretia a obsah s ňou súvisiacich dokumentov, vrátane posúdenia významu z nich vyplývajúcich skutočností z hľadiska súladu danej zmluvy s Občianskym zákonníkom a Zákomom o spotrebiteľských úveroch. Po náležitom vyhodnotení vykonaných dôkazov správne ustálil ich obsah a relevantné okolnosti týkajúce sa uzavretia zmluvy. Rovnako však správne, keď žalovaný túto skutočnosť v žiadnom smere nenamietal, vychádzal z toho, že v konaní treba považovať za nesporné a preukázané, že žalobca si bol za účelom financovania riadnych úhrad splátok žalovanému nútený vziať ďalšie úvery. V tomto smere považuje odvolací súd skutkové zistenia súdu prvej inštancie za správne a v súlade s ust. § 383 C.s.p. z nich vychádzal aj v odvolacom konaní, keď vzhľadom na správnosť skutkových zistení súdu prvej inštancie neboli splnenie podmienky na opakovanie vykonaných dôkazov ani doplnenie dokazovania odvolacím súdom (§ 384 C.s.p.).

8. Na základe dostatočne a správne ustáleného skutkového stavu veci súd prvej inštancie posúdil spor správne i po právnej stránke, keď vychádzal z toho, že predmetnú spotrebiteľskú úverovú zmluvu treba považovať za neplatnú, pričom ak by aj bola platná, išlo by o úver poskytnutý bezúročne a bez poplatkov.

9. Nad rámec záverov súdu prvej inštancie, obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd plne stotožňuje a v podrobnostiach na ne odkazuje, považuje odvolací súd za potrebné v nadväznosti na obsah odvolacích námietok žalovaného týkajúcich sa dohody o úrokoch v sadzbe 70,01 % poukázať na nasledovné.

10. Podľa zmluvy o úvere v danom prípade schválená výška úveru predstavovala 1.500 eur, pričom žalovaný poskytol žalobcovi úver so zmluvným úrokom vo výške 70,01 % ročne so splatnosť úveru 42 mesiacov. Podľa Národnej banky Slovenska v čase uzavretia zmluvy (január 2011, resp. prvý štvrtrok 2011) bola priemerná výška úrokov pri obdobných úveroch poskytovaných bankami domácnostiam vo výške 12,87 %. Zmluvou o úvere stanovená úroková sadzba prevyšuje túto priemernú úrokovú sadzu viac ako 5-násobne. Odvolací súd sa preto stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že výška zmluvného úroku bola dohodnutá v rozpore s dobrými mravmi a preto je zmluvné ustanovenie o výške úroku je neplatné v celom rozsahu, nakoľko súd neprináleží moderovať úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru na takú mieru, aby bola v súlade so zákonom. Je zodpovednosťou žalovaného ako dodávateľa, aby dojednal takú úrokovú sadzbu, ktorá je v súlade so zákonom. Protizákonný

postup žalovaného pri stanovení úrokovej sadzby v rozpore s dobrými mravmi, nemôže požívať ochranu, a to ani čiastočne. Vzhľadom na skutočnosť, že zmluvný úrok nebol v posudzovanej zmluve o spotrebiteľskom úvere platne dojednaný, nevznikla žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému úrok z úveru. Správne v tejto súvislosti súd prvej inštancie odkázal podporne aj na právne závery vyplývajúce z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1MCdo/1/2009 zo dňa 31.07.2009 a sp. zn. 5Cdo/26/2011 zo dňa 26.04.2012, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co 313/2010 z 09. 11. 2010, rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/112/2017, sp. zn. 17Co/26/2015, sp. zn. 3Co/105/2014, sp. zn. 3Co/151/2013, sp. zn. 3Co/151/2013, sp. zn. 17Co/26/2015, sp. zn. 3Co 3/2011 z 12. 10. 2011, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/151/2013 zo dňa 25. 09. 2013 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 11Co/38/2018 zo dňa 13.09.2018, ktorý preskúmaval v odvolacom konaní zmluvu o spotrebiteľskom úvere uzatvorenú žalovaným dňa 26.03.2013, na základe ktorej žalobca poskytol spotrebiteľský úver vo výške 500 eur s úrokom 39,15% ročne a konštatoval, že aplikáciu ustanovenia § 3 Občianskeho zákonníka v otázke výšky odplaty nevylučuje ani ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy. Podľa tohto ustanoveniam, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti (bod 24). Uvedené ustanovenie ale nemožno vykladať tak, aby do odplaty obvykle požadovanej na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch sa zahrňovali i údaje od tých subjektov finančného trhu, ktoré poskytujú neprímerané až úžernícke úroky. Pripustenie takejto možnosti rozhodne nebolo vôľou zákonodarcu a preto pre účely zistenia výšky obvyklej odplaty sa musí vychádzať z údajov finančných inštitúcií poskytujúcich spotrebiteľské úvery za primeranú odplatu riadiac sa zásadou dobrých mravov upravenou v ustanovení § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pri dojednávaní úrokov koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu v situácií pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri poskytnutí peňažných prostriedkov uspokojí, bez ohľadu na to, v akej situácií sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty za užívanie poskytnutých finančných prostriedkov a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu a dohodu o úrokoch často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácií poskytoval veriteľovi neprímerané až úžernícke úroky. Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu, sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako 100 % oproti priemeru bánk. V prípade dohodnutej úrokovej sadzby úveru vo výške 39,15 % skoro 3 - násobne prevyšujúcej priemernú úrokovú sadzbu 14,56 % uplatňovanú bankami pri poskytovaní obdobných úverov alebo pôžičiek preto považoval za správny záver o neplatnosti dojednania o úrokoch pre rozpor s dobrými mravmi podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka. Obdobne bolo konštatované aj v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 15Co/27/2018 zo dňa 31.01.2019, ktorý v bode 17 vo vzťahu k výške úrokovej sadzby 32 % ročne zdôraznil tú skutočnosť, že úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov. Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprímerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, rozhodne nie však viac ako o 100 % oproti priemeru bánk. Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom.

11. Vzhľadom na vyššie uvedené, keď súd prvej inštancie správne posúdil dohodu o úrokoch z úveru v danej veci ako neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi, odvolací súd považuje za nedôvodnú argumentáciu žalovaného k danej otázke obsiahnutú v odvolaní. Nemožno totiž, ako sa to žalovaný snaží

v odvolaní účelovo interpretovať, pri posudzovaní vychádzať iba z výšky priemernej sadzby úrokov pri poskytovaných nebankových úveroch, avšak je nevyhnutné vziať náležite do úvahy predovšetkým úvery poskytované bankami. Argumentácia žalovaného v odvolaní preto v tomto smere nemôže obstáť a nie je spôsobilá spochybniť správnosť záverov súdu prvej inštancie o neplatnosti dohody o úrokoch z úveru.

12. Odvolací súd tiež dospel k záveru, že správne súd prvej inštancie posúdil aj otázku vzniku nároku žalobcu na priznanie peňažného zadosťučinenia v sume 289,33 eura predstavujúcej 10 % zo sumy, ktorú žalobca uhradil žalovanému. Vzhľadom na zistené početné porušenie právnych noriem na ochranu práv žalobcu ako spotrebiteľa, spočívajúce v dojednaní mnohých neprijateľných podmienok (poplatok za odloženie splátok, zmluvná pokuta, a ďalšie) v dôsledku ktorých je úverová zmluva neplatná ako celok a navyše je úver bezúročný a bez poplatkov, dospel k správne záveru, že žalobcovi vznikla ujma a má ako spotrebiteľ právo na primerané finančné zadosťučinenie, pričom za primeranú vo vzťahu k spôsobenej ujme treba považovať aj priznanú výšku finančného zadosťučinenia, keď súd prvej inštancie v tomto smere správne zohľadnil, že žalovaný bol ako podnikateľ, ktorý pri uzatváraní zmluvy o revolvingovom úvere konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, povinný konať v súlade s predpismi na ochranu spotrebiteľa a uplatnená výška finančného zadosťučinenia 289,33 eura je primeraná k výške úveru, morálnej a majetkovej ujme žalobcu, ktorý úver nestíhal splácať, čím sa začal stále viac zadlžovať ďalšími úvermi s čím súvisí aj nižšia kvalita života žalobcu a z toho vyplývajúci stres (ktoré vzhľadom na skutočnosť, že ide o tzv. notoriety netreba osobitne preukazovať). Ani v tomto smere preto nemôžu obstáť odvolacie námietky žalovaného, podľa ktorých súd prvej inštancie o priznaní peňažného zadosťučinenia rozhodol v rozpore so zákonom a svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil.

13. S ohľadom na uvedené možno zhrnúť, že súd prvej inštancie sa v rámci predmetného konania správne vysporiadal s otázkou platnosti predmetnej úverovej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu, správne dospel k záveru, že táto je z viacerých dôvodov, vrátane rozporu s dobrými mravmi, neplatná a navyše úver treba považovať za poskytnutý bezúročne a bez poplatkov, pričom rovnako je správny jeho záver o vzniku nároku žalobcu na zaplatenie peňažného zadosťučinenia, ktoré bolo žalobcovi priznané v primeranej výške, zodpovedajúcej okolnostiam danej veci, teda správne posúdil vecnú opodstatnenosť podanej žaloby v napadnutej časti a svoje rozhodnutie aj dostatočne odôvodnil. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1,2 C.s.p.).

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 C.s.p., a v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.). Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).